

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2012

MEMORANDUM

GAUTENG

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 15 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: LEESBEGRIP

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. Penalisering geskied slegs as dit die woordbetekenis verander.
- By oop vrae verdien die rede/motivering die punt. GEEN punt word toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Kandidate hoef nie laasgenoemde te skryf indien die motivering JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE insluit/impliseer nie.
- By vrae wat WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING vereis:
 - WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING is KORREK = ✓ plus die rede/motivering/aanhaling is KORREK = ✓
 - WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING is KORREK = ✓ maar die rede/motivering/aanhaling is VERKEERD = ✗
 - WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING is VERKEERD = ✗
Die rede/motivering/aanhaling = ✗, ongeag of dit die KORREKTE rede/motivering/aanhaling is.
- Vir vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word NIE GEPENALISEER indien die aanhalingstekens ontbreek NIE.
- Waar eenwoord-antwoorde/twee opeenvolgende woorde gevra word en die kandidaat gee 'n volsin, is dit korrek **mits** die korrekte woord/woorde onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word. Die kandidaat kan ook die antwoord begin met: Die woord/woorde is ...
- By vrae wat een feit/punt of twee/drie feite/punte vereis en die kandidaat gee 'n hele reeks, sien SLEGS die eerste een of twee (afhangend van die vereiste getal feit(e)/punt(e) gevra) na.
Indien die feit(e)/punt(e) met merkers aangedui is, word die eerste antwoord(e) per merker nagesien.
- Indien 'n antwoord in meer as een sin aangebied word en die sin/sinne lei direk tot die antwoord, word die punt vir die korrekte feit toegeken.
- Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Vir meervoudigekeuse-vrae word sowel die letter as die korrekte antwoord aanvaar.

TEKS A: KOERANTBERIG					
[Verwerk uit: <i>Die Burger</i> , 6 Mei 2011]					
(363 woorde)					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
1.1	<ul style="list-style-type: none"> • 88 (jaar) • agt-en-tagtig (jaar) • agt en tagtig (jaar) (Enige EEN)	1	2	2	1
1.2	<ul style="list-style-type: none"> • (In) New Brighton • (In) 'n township (Enige EEN)	1	2	2	1
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • C • lekker. • C lekker. (Enige EEN)	1	2	1	1
1.4	(In) Sidwell	1	2	2	1
1.5	<ul style="list-style-type: none"> • A • baie bang. • “Koue rillings” beteken baie bang. (Enige EEN)	1	2	1	1
1.6.1	<ul style="list-style-type: none"> • gehuil • ... Dorothy die heelyd gehuil het. (Enige EEN)	1	2	2	1
1.6.2	<ul style="list-style-type: none"> • opgewonde/gelukkig/vrolik/bly/tevrede • Maar in par. 6 is sy opgewonde/vrolik/bly/gelukkig/tevrede. (Enige EEN)	1	2	2	1
1.7	<ul style="list-style-type: none"> • C • almal in New Brighton haar welkom laat voel het. • Dorothy se opinie oor New Brighton het verander omdat almal in New Brighton haar welkom laat voel het. (Enige EEN)	1	2	2	2
1.8	1.8.1 Waar	1	2	1	2
	1.8.2 “Hier is ook altyd ander oumense wat inkom vir tee en gesels.”	1	2	2	2
1.9	1.9.1 tuis	1	2	1	2
	1.9.2 gewoon	1	2	1	2
1.10	'n haan	1	2	2	1

1.11	<ul style="list-style-type: none"> • C • 5 Mei 2011 • C 5 Mei 2011 (Enige EEN) 	1	2	2	2
1.12	Sy eet krummelpap ✓ en suurmelk✓.	2	2	1	3
1.13	(Wit) gogo	1	2	2	1
1.14	<ul style="list-style-type: none"> • Om jou familie te versorg. • Om goed te wees vir alle mense. • Om ou mense met respek te behandel. (Of soortgelyk) 	1	2	2	3
1.15.1	<ul style="list-style-type: none"> • Dorothy se eie familie wat nie na haar wou kyk nie. • Dorothy se eie familie wat haar in die ouetehuis wou sit. • Dorothy wat dag en nag gehuil het. (Of soortgelyk) 	1	2	2	3
1.15.2	Die mense wat lief vir haar was/haar aanvaar het, (al was hulle nie familie nie). (Of soortgelyk)	1	2	2	3
DENKVLAK 1: 9/20 (45%) DENKVLAK 2: 6/20 (30%) DENKVLAK 3: 5/20 (25%) = 100%					
SUBTOTAAL: 20					

TEKS B: WEERBERIG[Uit: *Beeld*, Donderdag 20 Oktober 2011]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
1.16	Bloemfontein	1	2	2	1
1.17	1.17.1 son	1	2	1	1
	1.17.2 maksimum	1	2	1	1
1.18	<ul style="list-style-type: none"> • 18:18 • Agtien minute oor ses in die namiddag (Enige EEN) 	1	2	1	1
1.19	Port Elizabeth	1	2	1	1
1.20	11°C)	1	2	1	3
1.21	Matig met reën	1	2	2	1
1.22	Koinghaas	1	2	4	1
1.23	Windhoek	1	2	2	1

1.24	<ul style="list-style-type: none"> • C • 55 km/h • C 55 km/h 	1	2	2	2
DENKVLAK 1: 8/10 (80%) DENKVLAK 2: 1/10 (10%) DENKVLAK 3: 1/10 (10%) =100%					
SUBTOTAAL: 10					
TOTAAL AFDELING A: 30					

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 2: TYDSKRIFARTIKEL
WENKE VIR 'N MOOI VEL****ASSESSERINGSRIGLYNE****RIGLYNE GELD SLEGS VIR 2011 EN 2012****PUNTETOEKENNING**

	PUNTE
Hoofgedagtes (1 punt per hoofgedagte ongeag aanhalings, sinsnede of eie sinne)	7
Taal	3
	10

KEN DIE TAALPUNTE SÓ TOE

Die hoofgedagte kan in 'n volsin of in sinsnedes aangebied word, solank dit sinvol is.	PUNTE
1 – 3 hoofgedagtes korrek	1
4 – 5 hoofgedagtes korrek	2
6 – 7 hoofgedagtes korrek	3

SKRYF DIE PUNTE SOOS VOLG NEER (horisontaal/vertikaal)

Feit	7
Taal	3
=	10

LET WEL**Formaat:**

Selfs indien die opsomming in die verkeerde formaat aangebied word, moet dit geassesseer word. Kandidate word nie gepenaliseer indien die opsomming in die verkeerde formaat aangebied is nie.

Woordtelling:

- Nasieners tel die getal woorde indien dit te lank lyk.
- Indien die kandidaat se opsomming te lank is (meer as 60 woorde), word 5 ekstra woorde toegelaat en die res van die opsomming word nie nagesien nie.
- Geen punte word afgetrek indien die kandidaat nalaat om die getal woorde wat gebruik is, aan te dui nie.

- Indien die opsomming minder as die voorgeskrewe getal woorde bevat (minder as 60), maar dit bevat al die hoofgedagtes, word die kandidaat nie geenaliseer nie.

TOTAAL: AFDELING B: 10

ALGEMEEN

- Lees die hele opsomming om 'n geheelindruk van die opsomming te kry.
- Beplanning is nie nodig nie.
- Indien rofwerk/beplanning gedoen word, let op die volgende:
 - Indien die beplanning in potlood aangebied word, word dit as rofwerk beskou en die tweede aanbieding word nagesien.
 - Indien die eerste poging in pen aangebied word, word daardie poging as die finale antwoord beslou.
- Kandidate hoef nie 'n TITEL te verskaf nie.
- Indien daar twee feite in een sin gegee word, word slegs die eerste feit nagesien. Die tweede feit word geïgnoreer.
- Indien daar twee sinne by een koeëlpunt gegee word, word slegs die eerste sin nagesien.
- Direkte aanhalings is toelaatbaar.
- Indien afkortings in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die getal woorde wat dit voorstel, byvoorbeeld d.w.s. = 3 woorde.
- Indien die kandidaat die opsomming in paragraafvorm aanbied, word die eerste 7 sinne (eerste 65 woorde) van hierdie paragraaf nagesien.

AFDELING B: 'N OPSOMMING

	VERWAGTE ANTWOORDE	TEKS
1.	Smeer sonskerm aan (as jy in die son is).	Baie mense bring te veel tyd in die son deur. Die son is nie goed vir jou vel nie. As jy in die son moet wees, smeer sonskerm aan.
2.	Slaap agt ure per nag.	Jy moet 8 ure per nag slaap. Terwyl jy slaap, word nuwe selle gevorm en die skade aan jou vel word herstel.
3.	Eet genoeg vrugte en groente.	Eet genoeg vrugte en groente vir 'n mooi vel. 'n Goeie dieet van groente en vrugte, laat jou niere en lewer goed werk. Dit hou jou liggaam skoon.
4.	Doen gereeld oefening.	Oefening laat suurstof in jou bloed beweeg en laat nuwe selle groei. Gereelde oefening is dus belangrik vir 'n mooi vel.
5.	Gebruik die regte velroom vir jou soort vel.	Almal het verskillende veltipes. Party mense se vel is droog en ander s'n is olierig. Kies die regte velroom vir jou tipe vel.
6.	Maak seker dat jy jou vel elke aand skoonmaak.	Maak seker dat jy jou vel aan die einde van elke dag skoon maak. Jou liggaam neem suurstof deur die vel op; daarom is dit nodig dat jou vel asemhaal.
7.	Drink elke dag agt glase water.	As daar genoeg water in jou sisteem is, spoel alle slegte stowwe uit jou liggaam. Om gesond te bly en 'n mooi vel te hê, moet jy dus elke dag 8 glase water drink.
	GETAL WOORDE = 45 (Maksimum 65)	TOTAAL AFDELING B: 10
PANEEL: (GLOBAAL BEPUNT) DENKVLAK 1: (0%) DENKVLAK 2: (0%) DENKVLAK 3: (100%) = 100%		

AFDELING C: TAAL**VRAAG 3: WOORDSTRUKTURE** [Verwerk uit: *ART EXPLOSION*]

- Spelling moet korrek wees om punt te verdien.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
3.1	klere	1	4	1	1
3.2	handsak	1	4	1	1
3.3	na	1	4	2	1
3.4	goeie	1	4	2	2
3.5	mooier	1	4	1	2
3.6	daarmee	1	4	2	2
3.7	asb. (punt moet daar wees)	1	4	1	2
3.8	doodstil/tjoepstil/grafstil (nie vrekstil nie)	1	4	1	3
3.9	hou daarvan om	1	4	2	1
3.10	vyftien	1	4	1	1
3.11	om te	1	4	2	1
3.12	liedjie	1	4	1	2
3.13	vriende	1	4	1	1
3.14	sanger	1	4	1	2
3.15	belangstellende	1	4	1	3
3.16	Hoera!	1	4	1	1
3.17	sy	1	4	1	1
3.18	populêre	1	4	1	3
3.19	vergeet	1	4	1	1
3.20	gehoor	1	4	1	2

DENKVLAK 1: 10/20 (50%) DENKVLAK 2: 7/15 (35%) DENKVLAK 3: 3/15 (15%) = 100%

SUBTOTAAL: 20

VRAAG 4: SINSTRUKTURE [Verwerk uit: *Volksblad*, 19 April 2011]

- Wanneer verlede tyd getoets word, moet **ge-** as EEN WOORD met die werkwoord geskryf word.
- Wanneer die infinitief getoets word, moet **te** in verbinding met die infinitief as TWEE WOORDE geskryf word.
- Verder tel spelling nie.
- Streekstaal kan nie in ag geneem word nie.
- Indien die opdrag sê dat die kandidaat die sin moet oorskryf, moet die hele sin uitgeskryf word.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
4.1	Sofia het ✓ vir Hamlet 'n moeilike vraag gevra . ✓	2	4	2	2
4.2	'n Dik boek word ✓ deur Hamlet gelees . ✓	2	4	2	2
4.3	Waarvan ✓ hou Hamlet?	1	4	2	1
4.4	Sofia praat oor liefde en Hamlet lees sy boek . ✓	1	4	2	1
4.5	Hamlet spoel nêrens ✓ op 'n eiland uit nie . ✓	2	4	2	2
4.6	Hamlet en Sofia stap elke week rustig na die park toe . ✓ (Die volgorde moet korrek wees)	1	4	2	3
4.7	Nee, Sofia is nie ✓ verlief op Hamlet nie . ✓	2	4	2	2
4.8	Sofia sê dat sy altyd by Hamlet wil bly. ✓	1	4	2	2
4.9	Hamlet hoef nie ✓ altyd 'n boek te lees nie.	1	4	2	1
4.10	Sofia is kwaad vir Hamlet omdat hy sy boek verkies . ✓	1	4	2	2
4.11	Sofia sê: "Ek wil 'n boek hê." ✓✓ (Een punt vir 'n volledige, korrekte sin en een punt vir korrekte puntuasie).	2	4	2	3
4.12	Hamlet sal/gaan ✓ van boeke hou . ✓	2	4	2	1
4.13	Hamlet is ✓ deur Sofia geïgnoreer . ✓	2	4	2	2
4.14	Elke dag sit Hamlet en Sofia op die boomstomp. ✓ (Die hele sin moet korrek wees vir 1 punt)	1	4	2	1
4.15	Hamlet lees ✓ die dik boek.	1	4	2	1
4.16	Hamlet was ✓ lief vir boeke (gewees).	1	4	2	1
4.17	D boeglam	1	4	3	3
4.18	Sofia is altyd reg om ✓ met Hamlet te ✓ baklei. (Die hele sin moet korrek wees vir 1 punt)	1	4	2	1

DENKVLAK 1: 9/25 (36%) DENKVLAK 2: 12/25 (48%) DENKVLAK 3: 4/25 (16%) = 100%

SUBTOTAAL: 25

VRAAG 5: REDIGERING [Verwerk uit: *Art Explosion*]

- Elke taalhandeling verdien 'n punt.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
5.1	glase	1	4	2	1
5.2	bekommerd	1	4	2	1
5.3	jou	1	4	1	3
5.4	Waarom drink baie mense gebottelde water?	1	4	1	2
5.5	kraanwater skoon is nie	1	4	1	2
5.6	bottel	1	4	1	3
5.7	lekkerder	1	4	2	2
5.8	drink ons iewers gebottelde water en nie koeldrank <u>nie</u> .	1	4	2	1
5.9	twintig	1	4	1	1
5.10	kg	1	4	3	2
DENKVLAK 1: 4/10 (40%) DENKVLAK 2: 4/10 (40%) DENKVLAK 3: 2/10 (20%) = 100%					
SUBTOTAAL: 10					

VRAAG 6: KRITIESE TAALBEWUSTHEID EN INTERPRETASIE VAN TEKSTE[Verwerk uit : *Sarie 2011*]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
6.1	<ul style="list-style-type: none"> • B • “Kan jy nie jou werk doen nie? Jou dom esel!” • B “Kan jy nie jou werk doen nie? Jou dom esel!” (Enige EEN) 	1	4	3	3
6.2	<ul style="list-style-type: none"> • A • “Moenie so lelik met haar praat nie, kom ons loop eerder.” • A “Moenie so lelik met haar praat nie, kom ons loop eerder.” (Enige EEN) 	1	4	3	3
6.3	<ul style="list-style-type: none"> • C • “Eet ’n koekie, dalk sal jy dan beter voel.” • C “Eet ’n koekie, dalk sal jy dan beter voel.” (Enige EEN) 	1	4	3	3
6.4	<ul style="list-style-type: none"> • D • “Nee dankie, my hart is te seer om te eet.” • D “Nee dankie, my hart is te seer om te eet.” (Enige EEN) 	1	4	3	3
6.5	<ul style="list-style-type: none"> • D • “Gaan stap met die hond!” • D “Gaan stap met die hond!” (Enige EEN) 	1	4	3	3
DENKVLAK 1: 0/5 (0%) DENKVLAK 2: 0/5 (0%) DENKVLAK 3: 5/5 (100%) = 100%					
SUBTOTAAL: 5					

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE (Gauteng, Feb.–Mrt. 2012)**KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer****VRAAG 7: MY BROER SE KRAAI – Chris Barnard**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
7.1	<ul style="list-style-type: none"> (aan sy) vere (aan sy) bek (Enige EEN) 	1	2	4	1
7.2	<ul style="list-style-type: none"> A Sy een vlerk het seergekry. A Sy een vlerk het seergekry. (Enige EEN) 	1	2	4	2
7.3	<ul style="list-style-type: none"> drie dae 3 dae (Enige EEN) 	1	2	4	1
7.4	<ul style="list-style-type: none"> Hy was bang vir die mense. Hy het nie van die hok gehou nie. Hy was ongelukkig/vreemd/bang. (Enige EEN) 	1	2	4	1
7.5	<ul style="list-style-type: none"> C baie kwaad C baie kwaad (Enige EEN) 	1	2	4	2
7.6.1	<ul style="list-style-type: none"> C Hy was ongelukkig en hy maak homself seer. C Hy was ongelukkig en hy maak homself seer. (Enige EEN) 	1	2	4	2
7.6.2	<ul style="list-style-type: none"> A Hy was lief vir die kraai en hy wou hom nie loslaat nie. A Hy was lief vir die kraai en hy wou hom nie loslaat nie. (Enige EEN) 	1	2	4	2
7.6.3	<ul style="list-style-type: none"> E Hy het elke oggend oor die onderdeur kom brood bedel. E Hy het elke oggend oor die onderdeur kom brood bedel. (Enige EEN) 	1	2	4	2

7.6.4	<ul style="list-style-type: none"> • B • Hy het gevoel dat die kraai liever losgelaat moet word. • B Hy het gevoel dat die kraai liever losgelaat moet word. (Enige EEN)	1	2	4	2
7.7.1	gevang	1	2	4	1
7.7.2	besluit	1	2	4	1
7.7.3	losgelaat	1	2	4	1
7.7.4	seergemaak	1	2	4	1
7.8.1	Waar	1	2	4	2
7.8.2	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het die hok gebou. • Hy het die kraai met self gesmeer. • Hy het die kraai kos gegee. (Enige EEN)	1	2	4	2
7.9	Dit was nie meer mooi om na die kraai te kyk nie.	1	2	4	1
7.10	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het gesien die kraai was ongelukkig. • Hy het nie van die hok gehou nie. • Die kraai het homself seergemaak. • Dit het nie gevoel of die kraai syne was nie. (Enige EEN)	1	2	4	3
7.11	<ul style="list-style-type: none"> • Hy wou hê die kraai moes vry wees; as hy wou loop, moes hy loop. • Die kraai kon self kies om te bly. (Enige EEN)	1	2	4	3
7.12	<ul style="list-style-type: none"> • Die kraai het uit vrye wil teruggekom. • Die kraai het nie weer weggegaan nie. • Die kraai het saans teruggekom. (Enige EEN)	1	2	4	3
7.13	<ul style="list-style-type: none"> • As jy lief is vir iets, laat dit vry. • Jy kan nie 'n wilde dier gevang/in 'n hok hou nie. (Enige EEN)	1 [20]	2	4	3
DENKVLAK 1: 8/20 (40%) DENKVLAK 2: 8/20 (40%) DENKVLAK 3: 4/20 (20%) = 100%					

OF

KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer**VRAAG 8: DIE OOREENKOMS – Chris Barnard**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
8.1	ouetehuis	1	2	4	1
8.2	<ul style="list-style-type: none"> Hulle het whisky gedrink. Hulle het “medisyne” gedrink. (Enige EEN) 	1	2	4	1
8.3	<ul style="list-style-type: none"> (na die) godsdiens (na die) nuus (Enige EEN) 	1	2	4	1
8.4.1	<ul style="list-style-type: none"> D het by die landboukoöperasie gewerk. D het by die landboukoöperasie gewerk. (Enige EEN) 	1	2	4	2
8.4.2	<ul style="list-style-type: none"> C het te veel gepraat. C het te veel gepraat. (Enige EEN) 	1	2	4	2
8.4.3	<ul style="list-style-type: none"> B het kom sê dat Willem dood is. B het kom sê dat Willem dood is. (Enige EEN) 	1	2	4	2
8.4.4	<ul style="list-style-type: none"> A was die Koningstrein se “drywer”. A was die Koningstrein se “drywer”. (Enige EEN) 	1	2	4	2
8.5	<ul style="list-style-type: none"> A vroumense A vroumense (Enige EEN) 	1	2	4	2
8.6.1	persoon	1	2	4	1
8.6.2	teken	1	2	4	1
8.6.3	lewe	1	2	4	1
8.6.4	dood	1	2	4	1

8.7	<ul style="list-style-type: none"> • B • spook • B spook (Enige EEN) 	1	2	4	2
8.8.1	Onwaar	1	2	4	2
8.8.2	<ul style="list-style-type: none"> • Hy was nooit getroud nie. • Sy vrou is nie oorlede nie. (Of soortgelyk) 	1	2	4	2
8.9	Hy het gevoel asof hy sy (laaste) maat verloor het.	1	2	4	1
8.10.1	Dis die deel waar Willem gesterf het. (Of soortgelyk)	1	2	4	3
8.10.2	<ul style="list-style-type: none"> • Ek kry vir Jakob jammer, want dit het vir hom gevoel asof hy sy laaste maat verloor het. • Ek kry vir Jakob jammer, want hy was toe alleen. (Of soortgelyk) 	1	2	4	3
8.11	Hy kon die bottel oopdraai nadat dit eers styf toe was.	1	2	4	1
8.12	<ul style="list-style-type: none"> • Vriendskap is belangrik. • Dis nie maklik om jou maat te verloor nie. • Hou by jou goeie waardes. (Of soortgelyk) 	1	2	4	3
		[20]			
DENKVLAK 1: 9/20 (45%) DENKVLAK 2: 8/20 (40%) DENKVLAK 3: 3/20 (15%) = 100%					

TOTAAL AFDELING D: 20
GROOTTOTAAL: 120